MACIEJ SZPUNAR
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2021. április 15.[1]

C-662/19. P. sz. ügy

NRW. Bank
kontra

Egységes Szanálási Testület

„Fellebbezés – Bankunió – A hitelintézetekre és bizonyos befektetési vállalkozásokra vonatkozó Egységes Szanálási Mechanizmus – Az Egységes Szanálási Alapba történő 2016. évi előzetes hozzájárulások meghatározása – Megtámadható aktus – Részlegesen megerősítő aktus – Keresetindítási határidő”

I. Bevezetés

1. Fellebbezésében az NRW. Bank az Európai Unió Törvényszéke 2019. június 26-i NRW. Bank kontra ESZT ítéletének (T-466/16, nem tették közzé, EU:T:2019:445; a továbbiakban: megtámadott ítélet) hatályon kívül helyezését kéri, amellyel a Törvényszék mint elfogadhatatlant elutasította egyrészt az Egységes Szanálási Testület (ESZT) ügyvezetői ülésének az Egységes Szanálási Alapba történő 2016. évi előzetes hozzájárulásokról szóló, 2016. április 15-i határozatának (SRB/ES/SRF/2016/06; a továbbiakban: első vitatott határozat) megsemmisítése, másrészt az ESZT ügyvezetői ülésének az Egységes Szanálási Alapba (ESZA) történő 2016. évi előzetes hozzájárulások kiigazításáról szóló, az első vitatott határozatot kiegészítő, 2016. május 20-i határozatának (SRB/ES/SRF/2016/13; a továbbiakban: második vitatott határozat; együttesen: vitatott határozatok) a fellebbezőt érintő részben történő megsemmisítése iránti keresetét.

2. A jelen ügy középpontjában álló jogkérdés a vitatott határozatok jogi minősítésére és e két határozat közötti kapcsolatra vonatkozik. A Törvényszék lényegében úgy ítélte meg, hogy a második vitatott határozat részlegesen megerősítő jellegű, és nem érintette azt az érdemi kérdést, amelyet a fellebbező az elé terjesztett keresettel vetett fel, vagyis azt, hogy a fellebbező hozzájárulásának kiszámításából ki kell-e zárni a kiegészítő fejlesztési tevékenységeivel kapcsolatos kötelezettségeket.

3. Fellebbezésében a fellebbező többek között azt állítja, hogy a második vitatott határozat felváltotta az első vitatott határozatot, másodlagosan pedig azt, hogy az első vitatott határozatnak a második vitatott határozat általi módosítása új keresetindítási határidőt keletkeztet, nem csak a második vitatott határozatot illetően, hanem a keresetben felvetett érdemi kérdést illetően is.

[1] Eredeti nyelv: francia.

4. Pontosítani kell továbbá, hogy a Törvényszék által használt terminológia jelen indítványban való használata, amely szerint nem két, egységes egészet alkotó jogi aktusról van szó a későbbi jogi aktus által kialakított formában, hanem két határozatról, egyáltalán nem érinti a fellebbező fellebbezésének megalapozottságára vonatkozó álláspontomat. E terminológiát használom a következtetések értelmezésének elősegítése érdekében, valamint hogy hivatkozni tudjak a Törvényszék megtámadott ítéletben kifejtett érvelésére.

II. Jogi háttér

A. A 806/2014/EU rendelet

5. A 806/2014/EU rendelet [2] 54. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„Az [Egységes Szanálási] Testület ügyvezetői testülete ülésén:

a) előkészíti a Testület által a plenáris testület ülésén jóváhagyandó összes határozatot;

b) meghoz az e rendelet végrehajtásához szükséges minden határozatot, kivéve, ha ez a rendelet másképp rendelkezik.”

6. E rendelet 67. cikkének (4) bekezdése szerint:

„A 69., 70. és 71. cikkekben említett hozzájárulásokat a nemzeti szanálási hatóságok beszedik a 2. cikkben említett szervezetektől, és átutalják az [ESZA] részére a Megállapodással összhangban.”

7. A 806/2014 rendelet „Előzetes hozzájárulások” című 70. cikkének (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

Az [Egységes Szanálási] Testület minden évben, az [Európai Központi Bankkal (EKB)] vagy a nemzeti illetékes hatósággal folytatott konzultációt követően és a nemzeti szanálási hatóságokkal szoros együttműködésben kiszámolja az egyéni hozzájárulások összegét annak biztosítása érdekében, hogy az összes részt vevő tagállam területén engedélyezett valamennyi intézmény által befizetendő hozzájárulás ne haladja meg a célszint 12,5%-át.

Az egyes intézmények hozzájárulásának kiszámítása minden évben a következők alapján történik:

a) átalányjellegű hozzájárulás, melyet az adott intézmény biztosított betétekkel csökkentett (szavatolótőke nélküli) kötelezettségei összegének és a részt vevő tagállamok területén engedélyezett valamennyi intézmény összesített, biztosított betétekkel csökkentett (szavatolótőke nélküli) kötelezettsége összegének az aránya alapján kell megállapítani; továbbá

[2] A hitelintézeteknek és bizonyos befektetési vállalkozásoknak az Egységes Szanálási Mechanizmus keretében történő szanálására vonatkozó egységes szabályok és egységes eljárás kialakításáról, valamint az Egységes Szanálási Alap létrehozásáról és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról szóló, 2014. július 15-i 806/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2014. L 225., 1. o.; helyesbítés: HL 2014. L 372., 9. o.).

b) a kockázatokkal kiigazított hozzájárulás, melynek megállapítása a 2014/59/EU irányelv[3] 103. cikkének (7) bekezdésében meghatározott kritériumok alapján történik az arányosság elvének figyelembevételével, anélkül, hogy a tagállamok bankszektorában működő struktúrák között piaci torzulások jönnének létre.

Az átalányjellegű hozzájárulás és a kockázatokkal kiigazított hozzájárulások közötti viszonyt a hozzájárulások különböző típusú bankok közötti kiegyensúlyozott elosztásának figyelembevételével kell meghatározni.

Az összes részt vevő tagállam területén engedélyezett valamennyi intézmény által befizetendő egyéni hozzájárulásoknak az a) és b) pontban foglaltak szerint kiszámított aggregált összege azonban egy évben sem haladhatja meg a célszint 12,5%-át.”

B. Az (EU) 2015/81 végrehajtási rendelet

8. Az (EU) 2015/81 végrehajtási rendelet[4] 4. cikke a következőképpen rendelkezik:

„Az [Egységes Szanálási] Testület az egyes intézmények által az egyes hozzájárulási időszakokban fizetendő éves hozzájárulást – az EKB-val vagy az illetékes nemzeti hatóságokkal folytatott konzultációt követően, valamint a nemzeti szanálási hatóságokkal szorosan együttműködve – az [ESZA] éves célszintje alapján számítja ki. Az éves célszintet az [ESZA-nak] a 806/2014/EU rendelet 69. cikkének (1) bekezdésében és 70. cikkében említett célszintje alapján és az (EU) 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendeletben[5] rögzített módszerrel kell megállapítani.”

9. E végrehajtási rendelet 5. cikke a következőket írja elő:

„(1) Az [Egységes Szanálási] Testület tájékoztatja az érintett nemzeti szanálási hatóságokat a területükön engedélyezett intézmények éves hozzájárulásának kiszámításáról szóló határozatairól.

(2) Az (1) bekezdésben említett tájékoztatás kézhezvételét követően minden nemzeti szanálási hatóság értesíti a tagállamában engedélyezett valamennyi intézményt a Testület határozatáról, amely az adott intézmény által fizetendő éves hozzájárulás kiszámítását tartalmazza.”

C. Az (EU) 2015/63 rendelet

10. A 2015/63 rendelet 5. cikkének (1) bekezdése a következőket írja elő:

„A [2014/59] irányelv 103. cikkének (2) bekezdésében említett hozzájárulásokat a következő kötelezettségek kivételével kell kiszámítani:

[…]

[3] A hitelintézetek és befektetési vállalkozások helyreállítását és szanálását célzó keretrendszer létrehozásáról és a 82/891/EGK tanácsi irányelv, a 2001/24/EK, 2002/47/EK, 2004/25/EK, 2005/56/EK, 2007/36/EK, 2011/35/EU, 2012/30/EU és 2013/36/EU irányelv, valamint az 1093/2010/EU és a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról szóló, 2014. május 15-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2014. L 173., 190. o.; helyesbítések: HL 2019. L 165., 129. o.; HL 2020. L 195., 118. o.).

[4] A 806/2014 rendelet egységes alkalmazási feltételeinek a meghatározásáról szóló, 2014. december 19-i tanácsi rendelet (HL 2015. L 15., 1. o.).

[5] A [2014/59] irányelv kiegészítéséről szóló, 2014. október 21-i bizottsági rendelet (HL 2015. L 11., 44. o.; helyesbítés: HL 2017. L156., 38. o.).

b) a [2014/59 irányelv] 2. cikke (1) bekezdésének 8. pontjában említett intézményvédelmi rendszerben tag és az 575/2013/EU rendelet[6] 113. cikkének (7) bekezdésének alkalmazására az illetékes hatóság által engedélyezett intézmény által az ugyanazon intézményvédelmi rendszerben tag másik intézménnyel kötött megállapodás révén vállalt kötelezettségek;

[…]”

III. A jogvita előzményei

11. Az NRW. Bank a Land Nordrhein-Westfalen (Észak-Rajna-Vesztfália tartomány, Németország) fejlesztési bankja.

12. A fellebbező lényegében háromféle tevékenységet végez, azaz fejlesztési tevékenységeket, amelyek az eszközei kétharmadának felelnek meg, kiegészítő fejlesztési tevékenységeket, amelyek az eszközei körülbelül egyharmadát teszik ki, valamint egyéb tevékenységeket, amelyek eszközei fennmaradó részét jelentik.

13. 2015-ben, a 806/2014 rendelet hatálybalépése előtt és a 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendelettel végrehajtott 2014/59 irányelv alapján, a német szabályozó hatóság, a Bundesanstalt für Finanzmarktstabilisierung (a pénzügyi piacok stabilizálásáért felelős szövetségi hivatal, Németország; a továbbiakban: FMSA) meghatározta a fellebbező 2015. évi előzetes hozzájárulását, és úgy vélte, hogy e hozzájárulás kiszámításából ki kell zárni mind fejlesztési tevékenységét, mind kiegészítő fejlesztési tevékenységeit.

14. 2016-ban a fellebbező az ESZT által készített „Előzetes hozzájárulás az [ESZA] részére – Bevallási formanyomtatvány a 2016. évi hozzájárulási időszakra” című formanyomtatványon kijelentette, hogy a 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendelet 5. cikkének (1) bekezdése értelmében a 2016. évi előzetes hozzájárulásának kiszámításából ki kell zárni a fejlesztési tevékenységeivel és kiegészítő fejlesztési tevékenységeivel kapcsolatos valamennyi kötelezettségvállalását.

15. Mindazonáltal e kitöltött formanyomtatvány benyújtását követően a fellebbezőt tájékoztatták arról, hogy az ESZT szerint a kiegészítő fejlesztési tevékenységeket nem lehet kizárni a számításból. Ezt követően helyesbített bevallási formanyomtatványt nyújtott be, amely csak a fejlesztési tevékenységéhez kapcsolódó kötelezettségvállalások teljes értékét jelölte meg kizárandóként.

16. Az első vitatott határozatban az ESZT ügyvezetői testülete a 806/2014 rendelet 54. cikke (1) bekezdésének b) pontja és 70. cikkének (2) bekezdése alapján az e rendelet 2. cikkében említett valamennyi szervezet 2016. évi előzetes hozzájárulásának összegéről határozott, beleértve a fellebbezőt is.

17. A fellebbező által 2016. április 25-én kézhez vett 2016. április 22-i beszedési értesítésben az FMSA arról tájékoztatta a fellebbezőt, hogy az ESZT meghatározta az ESZA részére teljesítendő 2016. évi előzetes hozzájárulását, és közölte vele a fizetendő összeget (a továbbiakban: első beszedési értesítés).

[6] A hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről és a 648/2012/EU rendelet módosításáról szóló, 2013. június 26-i 575/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2013. L 176., 1. o.).

18. A második vitatott határozatban az ESZT megemelte a fellebbező hozzájárulását. A Törvényszék nem ismertette az e határozat elfogadását és e hozzájárulás növelését eredményező indokot. A megtámadott ítélet 70. és 71. pontjából azonban kitűnik, hogy a Törvényszék szerint ez az indok különbözött a kereset által érintett érdemi kérdéstől, vagyis attól, hogy ki kell-e zárni a fellebbező hozzájárulásának kiszámításából a kiegészítő fejlesztési tevékenységeihez kapcsolódó kötelezettségeit. A Bíróság előtti eljárás során az ESZT jelezte, hogy a második vitatott határozat kizárólag a számítási képlet mechanizmusának véletlen elírását javította ki, amely az intézményi védelmi rendszerhez tartozás téves mutatóját érintette: a 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendelet 1. mellékletének 4. lépésében szereplő „IPS-tagság (intézményvédelmi rendszerben való tagság)” kockázati mutatónál (a továbbiakban: IPS-mutató) szereplő „–” megjelölés helyett az „+” megjelölést szerepeltették, anélkül hogy új tények értékelését vagy új jogi értékelést igényeltek volna.

19. A fellebbező által 2016. június 13-án kézhez vett 2016. június 10-i beszedési értesítésben az FMSA arra kötelezte a fellebbezőt, hogy fizesse meg a második vitatott határozatból eredő növelést (a továbbiakban: második beszedési értesítés).

IV. A Törvényszék előtti eljárás és a megtámadott ítélet

20. 2016. augusztus 23-án a Törvényszék Hivatalához benyújtott keresetlevelében a fellebbező előterjesztette keresetét. Az ESZT 2016. november 2-án benyújtotta ellenkérelmét.

21. A Törvényszék nyolcadik tanácsának elnöke a 2017. január 10-i és 11-i határozataival helyt adott az Európai Bizottság és az Európai Unió Tanács beavatkozási kérelmének.

22. A Törvényszék előtti eljárás során több pervezető intézkedést fogadtak el annak érdekében, hogy az ESZT-től megszerezzék a vitatott határozatok eredeti példányának teljes másolatát.

23. 2019. június 26-i megtámadott ítéletével a Törvényszék a keresetet mint elfogadhatatlant elutasította, anélkül hogy a fellebbező által hivatkozott jogalapokról határozott volna.

24. E tekintetben a Törvényszék előzetesen úgy ítélte meg, hogy a fellebbező azon kérelme, amellyel „az [ESZT] azon [határozatának megsemmisítését kéri], amely [az ESZA-hoz] a 2016. január 1-jétől december 31-ig tartó hozzájárulási év tekintetében történő éves hozzájárulására vonatkozik”, azt jelenti, hogy a kereset mind az első, mind pedig a második vitatott határozatra vonatkozik. E tekintetben megállapította, hogy a fellebbező pontosította, hogy álláspontja szerint „az ESZT átfogó határozatáról” van szó, és hogy e tekintetben „az ESZT második határozat által formába öntött határozatát” vitatja, vagyis „az ESZT végleges határozatát, annak végleges változatában”.

25. Az első vitatott határozatot illetően a Törvényszék mindenekelőtt megállapította, hogy a nemzeti szanálási hatóságok az ESZT határozatainak az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése értelmében vett címzettjei, és hogy a vitatott határozatokat nem hirdették ki, és nem is közölték a fellebbezővel, amely azoknak nem volt a címzettje.

26. A Törvényszék ezt követően emlékeztetett arra, hogy kihirdetés vagy közlés hiányában a keresetindítási határidő csak akkor kezdődik, amikor az érintett fél pontosan megismerte a szóban forgó jogi aktus tartalmát és indokolását, feltéve hogy észszerű határidőn belül elkérte e

jogi aktus teljes szövegét, valamint hogy ennek figyelembevétele mellett a keresetindítási határidő csak akkor kezdődik, amikor az érintett harmadik fél pontosan megismerte a szóban forgó jogi aktus tartalmát és indokolását oly módon, hogy keresetindítási jogával élni tudjon.

27. Végül a Törvényszék megállapította, hogy a fellebbezőnek az első vitatott határozatról az első beszedési értesítés 2016. április 25-i kézhezvételét követően tudomása volt, valamint hogy 2016. augusztus 22-én, vagyis majdnem négy hónappal azon időpontot követően nyújtott be az iratokba való betekintés iránti kérelmet az FMSA-hoz, hogy átvette az első beszedési értesítést. A Törvényszék ehhez hozzátette, hogy tekintettel arra, hogy az FMSA miként hajtotta végre a vitatott határozatokat, semmi nem utal arra, hogy a második vitatott határozat az első vitatott határozat helyébe lépett. Többek között úgy tekintette, hogy még azt feltételezve is, hogy egyrészt a 2016. május 23-i levél kézhezvételekor – amellyel az FMSA a Bundesverband Öffentlicher Banken Deutschlands e.V. (közjogi bankok szövetségi egyesülete, Németország) felé bejelentette az új beszedési értesítés elfogadását – a fellebbező feltételezhette, hogy e levél célja az első beszedési értesítés hatályon kívül helyezése és annak új értesítéssel való felváltása volt, és másrészt pedig, hogy meg kellett várni ez utóbbi elfogadását, a fellebbezőnek legkésőbb 2016. június 13-án, a második beszedési értesítés kézhezvételekor meg kellett volna értenie, hogy e feltevés nem volt helyes. Márpedig a fellebbező további két hónapot várt, mielőtt az első vitatott határozat közlését kérte volna. A Törvényszék azt is megállapította, hogy a második vitatott határozat nem helyezte hatályon kívül az első vitatott határozatot, hanem csupán kiigazította az első vitatott határozatban megállapított hozzájárulási összegeket. Mivel a fellebbező nem kérte, hogy e határozatot közöljék vele, és nem hivatkozott előre nem látható körülmények vagy *vis maior* fennállására, amely lehetővé tenné a keresetindítási határidőtől való eltérést, a Törvényszék megállapította, hogy a 2016. augusztus 23-án benyújtott kereset elkésett az első vitatott határozatot illetően.

28. A második vitatott határozatot illetően a Törvényszék mindenekelőtt megjegyezte, hogy a felek között nem vitatott, hogy a keresetet az EUMSZ 263. cikk hatodik bekezdésében előírt határidőn belül nyújtották be. Ezt követően rámutatott, hogy a fellebbező lényegében azt rótta fel az ESZT-nek, hogy megsértette az alkalmazandó szabályozás bizonyos rendelkezéseit, mivel nem zárta ki az ESZA-hoz való 2016. évi előzetes hozzájárulásának kiszámításából a kiegészítő fejlesztési tevékenységeivel kapcsolatos kötelezettségeket. Ezenkívül a Törvényszék hangsúlyozta, hogy a második vitatott határozat e tekintetben semmilyen új elemet nem tartalmazott, hogy az ESZT egyáltalán nem vizsgálta felül az arra a kérdésre vonatkozó, az első vitatott határozat elfogadása keretében már elvégzett értékelést, hogy ki kell-e zárni a fellebbező hozzájárulásának kiszámításából a kiegészítő fejlesztési tevékenységeivel kapcsolatos kötelezettségeket, és hogy a fellebbező nem nyújtott be az ESZT-hez vagy az FMSA-hoz az említett kérdés felülvizsgálatára irányuló, állítólagosan új és lényeges tényeken alapuló kérelmet. E tekintetben a Törvényszék hozzátette, hogy a második vitatott határozatban szereplő kiigazítás indokairól a második beszedési értesítésben tájékoztatott fellebbező e határozattal szemben nem hozott fel semmilyen jogalapot vagy érvet. A Törvényszék ebből azt a következtetést vonta le, hogy a második vitatott határozat elleni kereset elfogadhatatlan, mivel e határozat a jogvita tárgyára tekintettel pusztán megerősíti az első vitatott határozatot, és a fellebbező semmilyen jogalapot vagy érvet nem hozott fel a második vitatott határozattal szemben.

V. A Bíróság előtti eljárás és a felek kérelmei

29. A fellebbező azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet és az ESZT által hozott határozatot, amely a fellebbezőnek a szerkezetátalakítási alaphoz a 2016-os hozzájárulási év tekintetében történő éves hozzájárulására vonatkozik, továbbá az ESZT-t

kötelezze a költségek viselésére. Másodlagosan, a hatályon kívül helyezésre vonatkozó kérelmét illetően azt kéri, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül a megtámadott ítéletet, és utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé.

30. Az ESZT azt kéri, hogy a Bíróság a fellebbezést mint részben elfogadhatatlant és mindenesetre megalapozatlant utasítsa el, és a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére. Abban az esetben, ha a Bíróság a fellebbezést megalapozottnak minősítené, az ESZT azt kéri, hogy a Bíróság a végleges ítélet meghozatala céljából utalja vissza az ügyet a Törvényszék elé, és a költségekről jelenleg ne határozzon.

31. Az ESZT támogatása végett beavatkozó Tanács azt kéri, hogy a Bíróság, amennyiben hatályon kívül helyezné a megtámadott ítéletet, állapítsa meg, hogy egyetlen bizonyíték alapján sem lehet kétségbe vonni a 2015/81 végrehajtási rendelet jogszerűségét vagy érvényességét.

32. Az ESZT támogatása végett beavatkozó Bizottság azt kéri, hogy a Bíróság utasítsa el a fellebbezést, és a fellebbezőt kötelezze a költségek viselésére.

33. A Bíróság eljárási szabályzata 76. cikkének (2) bekezdése alapján a Bíróság úgy határozott, hogy mellőzi a tárgyalás tartását.

VI. Elemzés

34. A fellebbező fellebbezése keretében két jogalapra hivatkozik. Ebben az összefüggésben meg kell jegyeznem, hogy a Törvényszék a keresetet mint elfogadhatatlant elutasította, anélkül hogy annak megalapozottságáról határozott volna. Ennélfogva e két fellebbezési jogalap nem arra az érdemi kérdésre vonatkozik, amelyre a fellebbező a keresetének jogalapjaiban hivatkozott, vagyis arra, hogy a vitatott határozatok elfogadásakor ki kellett-e zárni a fellebbező hozzájárulásának kiszámításából a kiegészítő fejlesztési tevékenységeihez kapcsolódó kötelezettségeket.

35. A Tanács és a Bizottság nem fogalmaznak meg észrevételt a fellebbező által a fellebbezésében hivatkozott két jogalappal kapcsolatban, és a releváns szabályozás érvénytelenségére, értelmezésére és alkalmazására vonatkozó érveivel kapcsolatos észrevételek előterjesztésére szorítkoznak.

36. A Törvényszékhez benyújtott keresetében ugyanis a fellebbező arra hivatkozott, hogy megsértették a releváns szabályozást, mivel a kiegészítő fejlesztési tevékenységeket nem részesítették előnyben, következésképpen az előzetes hozzájárulást túlzott mértékben állapították meg. E túllépés a 2015/63 felhatalmazáson alapuló rendelet téves értelmezéséből eredt, vagy – ami a Tanács és a Bizottság észrevételei szempontjából relevánsabb – abból, hogy magát a rendeletet is jogellenesen fogadták el, ellentétesen a magasabb szintű jogi aktusokkal.

37. A jogalapok rövid ismertetését követően a Bíróság előtti eljárás szakaszában a fellebbező a fellebbezésének 101. pontjában kiemeli, hogy teljes mértékben visszautal a Törvényszék elé terjesztett észrevételeire, különösen azokra, amelyek szerint a hozzájárulás kiszámítása során a kiegészítő fejlesztési tevékenységeit előnyben kell részesíteni.

38. Ha a fellebbező a megtámadott ítélet ellen irányuló más jogalapokat kívánt volna előterjeszteni, ezt nem tehette volna meg pusztán a Törvényszékhez benyújtott keresetére való hivatkozással. Amint azt a Bizottság megjegyzi, az ilyen jogalapokat el kell utasítani, mivel azok

nem kellően kifejtettek, és ennélfogva nyilvánvalóan elfogadhatatlanok.[7]

39. Ennélfogva véleményem szerint a fellebbezés 101. pontjában szereplő visszautalást úgy kell érteni, hogy a fellebbező az észrevételeire utal arra az esetre, ha a Bíróság hatályon kívül helyezné a megtámadott ítéletet, és maga döntene érdemben a jogvitában.

40. Véleményem szerint tehát meg kell vizsgálni a fellebbező által a fellebbezésének alátámasztása érdekében kifejezetten megfogalmazott jogalapokat, anélkül hogy a fellebbezés 101. pontjában hivatkozott érdemi észrevételekre vonatkozó vitába bocsátkoznánk. A megtámadott ítéletben ugyanis a Törvényszék nem a fellebbező által hivatkozott jogalapok érdeméről, hanem kizárólag a fellebbezés elfogadhatóságáról határozott. E körülmények között az, ha arra az álláspontra helyezkednénk, hogy a megtámadott ítélet esetleges hatályon kívül helyezését követően a Bíróság véglegesen dönthetne az ügy érdeméről, ahhoz vezetne, hogy az ügyet csak egy uniós bírósági fórum bírálja el.

A. Az első jogalapról

41. Az EUMSZ 263. cikk hatodik bekezdésének és az eljárási szabályzat 60. cikkének megsértésére alapított első jogalapjával a fellebbező arra hivatkozik, hogy a Törvényszék az első vitatott határozatot illetően tévesen ítélte elkésettnek a keresetet. E jogalap négy részre oszlik.

1. Az első részről

42. Az első részben a fellebbező lényegében azt állítja, hogy a második vitatott határozat az első vitatott határozat helyébe lépett, és hogy ennélfogva a keresetindítási határidőt tiszteletben tartották. E rész keretében a fellebbező először is azt állítja, hogy a Törvényszéknek a vitatott határozatok közötti kapcsolatra vonatkozó értékelése következetlen és ellentmondásos, másodszor pedig, hogy a második vitatott határozat új határozatnak minősül, tehát nem megerősítő jellegű.

a) A Törvényszék állítólagosan következetlen és ellentmondásos értékeléséről

43. A fellebbező szerint a Törvényszéknek a vitatott határozatok közötti kapcsolatra vonatkozó értékelése következetlen és ellentmondásos. Egyrészt a Törvényszék a megtámadott ítélet 65. pontjában megjegyezte, hogy a második vitatott határozat csupán „kiigazítja” az első vitatott határozatban megállapított hozzájárulásokat. Másrészt a Törvényszék ezen ítélet 75. pontjában megállapította, hogy a második vitatott határozat a jogvita tárgyára tekintettel pusztán „megerősítette” az előző határozatot. Márpedig a Törvényszék a megtámadott ítélet 63. pontjában a két beszedési értesítés tekintetében – amelyek tartalma megfelel a vitatott határozatok tartalmának – úgy ítélte meg, hogy a második értesítés az első „módosításának” minősül.

44. Meg kell állapítani, hogy a Törvényszék megtámadott ítélet 65. és 75. pontjában szereplő, a vitatott határozatok közötti kapcsolatra vonatkozó értékelése önmagában nem következetlen és ellentmondásos.

[7] Lásd különösen: 1997. február 5-i Unifruit Hellas kontra Bizottság végzés (C-51/95 P, EU:C:1997:53, 33. pont).

45. Egyrészt ugyanis a megtámadott ítélet 71. pontjában – anélkül, hogy tagadta volna, hogy a fellebbező hozzájárulása második vitatott határozatban jóváhagyott kiigazításának meghatározása szükségessé tette e hozzájárulás újbóli kiszámítását – a Törvényszék a megerősítő jogi aktusokra vonatkozó ítélkezési gyakorlatból azt a következtetést vonta le, hogy a második vitatott határozat nem képezheti kereset tárgyát a megtámadott ítélet azon értékelését illetően, amelyet „az ESZT az első vitatott határozat elfogadása keretében már elvégzett azon, a jelen ügy kizárólagos tárgyát képező kérdéssel kapcsolatban, hogy a felperes hozzájárulásának kiszámításából ki kell-e zárni a kiegészítő fejlesztési tevékenységekhez kapcsolódó kötelezettségeit vagy nem”, mivel a megtámadott ítélet 75. pontja szerint ez az értékelés képezte a „jogvita tárgyát”.

46. Másrészt úgy tűnik, hogy a Törvényszék a megtámadott ítélet 74. pontjában úgy tekintette, hogy a második vitatott határozat az e határozatban elvégzett kiigazítás vonatkozásában kereset tárgyát képezheti. Márpedig a fellebbező nem hozott fel e kiigazításra alapított jogalapot, amely tehát nem tartozott a jogvita tárgyához.

47. A hivatkozott részekből kitűnik, hogy a Törvényszék érvelése szerint a második vitatott határozat részben megerősítő jellegű a jogvita tárgyát illetően, amely arra a kérdésre vonatkozik, hogy ki kell-e zárni a fellebbező hozzájárulásának kiszámításából a kiegészítő fejlesztési tevékenységeihez kapcsolódó kötelezettségeit. A fellebbező által benyújtott kereset elfogadhatóságát tehát a jogvita tárgyának fényében kell megvizsgálni.

48. E körülmények között a megtámadott ítélet alapjául szolgáló érvelés megalapozottságának vizsgálata nélkül el kell utasítani a fellebbező érvét, és meg kell vizsgálni az első jogalap első részének többi érvét.

b) Azon érv érdeméről, miszerint a második vitatott határozat az első vitatott határozat helyébe lépett

49. A Törvényszék megtámadott ítéletben szintén hivatkozott ítélkezési gyakorlatára támaszkodva a fellebbező kifejti, hogy „egy határozat akkor minősül egy korábbi határozat puszta megerősítésének, ha nem tartalmaz semmiféle új elemet a korábbi aktushoz képest, és azt nem előzi meg e korábbi határozat címzettjének helyzetére vonatkozó újbóli vizsgálat”. Azon két feltétel fényében, amelyeknek valamely jogi aktusnak meg kell felelnie ahhoz, hogy azt „megerősítőnek” lehessen minősíteni, a második vitatott határozat tehát nem az első vitatott határozat megerősítése.

50. Ebben az összefüggésben a fellebbező először is arra hivatkozik, hogy a vonatkozásában megállapított éves hozzájárulások eltérőek a vitatott határozatokban, és így a második vitatott határozatot nem lehet pusztán megerősítő határozatnak tekinteni. Jogi helyzetét módosította, közelebbről rontotta a második vitatott határozat. Ezenkívül e határozat új elemeken, nevezetesen egy IPS-mutató módosított értékelésén alapul, tehát nem egy egyszerű számítási hiba kijavításának minősül.

51. Másodszor a fellebbező először is megjegyzi, hogy a Törvényszék által hivatkozott, a pusztán megerősítő aktusokra vonatkozó ítélkezési gyakorlat nem támasztja alá a megtámadott ítéletet. A Törvényszék tévesen alkalmazta azokat a feltételeket, amelyeknek valamely jogi aktusnak meg kell felelnie ahhoz, hogy „megerősítőnek” lehessen minősíteni. Meg kell állapítani, hogy ez az érv lényegében a fellebbező által megfogalmazott és a jelen indítvány 50. pontjában szereplő megállapítások megismétlése.

52. A fellebbező ezt követően megjegyzi, hogy a Törvényszék által hivatkozott ítélkezési gyakorlat olyan helyzetekre vonatkozik, amelyekben a kereset a közigazgatási szerv azon megerősítő levelére vonatkozott, amelyet a meghozott határozat indokolására vonatkozó egyedi kérelemre válaszul közöltek. Márpedig a jelen ügyben a megtámadott jogi aktus nem az ESZT „megerősítő levele", hanem az ESZT által végzett végleges számítás, amely kizárólag a második vitatott határozatban szerepel. Az ESZT ugyanis saját kezdeményezésére számította ki újra a hozzájárulást, a számítási eljárás legalább egy részleges mutatójának módosított elemzése alapján.

53. Nehezen tudom megérteni azt az érvet, amelyre a fellebbező a Törvényszék által hivatkozott ítélkezési gyakorlatra vonatkozó kiegészítő megfontolásaiban hivatkozik. Úgy tűnik ugyanis, hogy a fellebbező úgy véli egyrészt, hogy ez az ítélkezési gyakorlat nem releváns, másrészt pedig, hogy annak alaposabb vizsgálata megerősíti a második vitatott határozat jogi minősítésével kapcsolatos álláspontját. Feltételezem, hogy e kiegészítő megfontolásokat úgy kell értelmezni, hogy a fellebbező szerint a második vitatott határozatot nem lehet megerősítő aktusnak tekinteni, mivel azt nem a felülvizsgálati kérelemre válaszul fogadták el.

54. Harmadszor a fellebbező azt állítja, hogy a második beszedési értesítésben szükségtelen lett volna megjelölni a jogorvoslati lehetőségeket, ha a második vitatott határozat pusztán megerősítő jellegű lett volna, és hogy ebből következően az, hogy azokat az FMSA feltüntette, megerősíti, hogy e határozat új határozatnak minősül.

55. Negyedszer, a fellebbező rámutat, hogy a második vitatott határozat és a második beszedési értesítés címeiben azok módosító *(„supplementing"*) jellegének említése nem releváns, és kizárólag e jogi aktusok lényege bír jelentőséggel.

56. Az ESZT azt állítja, hogy elfogadhatatlan a fellebbező arra alapított érve, hogy a második vitatott határozat nem megerősítő aktus, mivel lényegében a tények Törvényszék általi értékelését vitatja.

57. Mindazonáltal az a kérdés, hogy valamely vitatott határozat pusztán megerősít-e egy korábbi határozatot, jogkérdésként a Bíróság elé terjeszthető a fellebbezés keretében.[8] Még inkább igaz ez arra a kérdésre, hogy – amint azt a fellebbező a fellebbezésben állítja – valamely határozat a korábbi határozat helyébe lépett-e. Meg kell tehát vizsgálni a fellebbező által a fellebbezés első jogalapja első részének alátámasztására felhozott érveket.

1) A későbbi aktus címének relevanciájáról

58. Mindenekelőtt meg kell vizsgálni a fellebbező azon érvét, amellyel arra hivatkozik, hogy a „megerősítő" jogi aktus jogi minősítése nem függhet annak címétől, hanem annak tartalmán kell alapulnia. Úgy tűnik, hogy a fellebbező azt rója fel a Törvényszéknek, hogy e határozat minősítésekor tévesen támaszkodott a második vitatott határozat és a második beszedési értesítés címére („supplementing") azok tartalma helyett.

59. Ez az érvelés a megtámadott ítélet szelektív és következésképpen téves értelmezésén alapul.

[8] 2009. június 29-i Nuova Agricast kontra Bizottság végzés (C-225/08 P, nem tették közzé, EU:C:2009:406, 37. pont).

60. A megsemmisítés iránti keresetek elfogadhatóságával kapcsolatos állandó ítélkezési gyakorlatból vitathatatlanul az következik, hogy a megtámadott jogi aktusok minősítése során e jogi aktusok tényleges tartalma és kibocsátójuk szándéka az irányadó. [9]

61. Azt is meg kell állapítani, hogy a megtámadott ítélet 65. pontjának megfogalmazása arra enged következtetni, hogy azon következtetés levonásához, miszerint a második vitatott határozat csupán kiigazította az első vitatott határozatban megállapított hozzájárulási összegeket, a Törvényszék különösen a második vitatott határozat címére támaszkodott.

62. Mindazonáltal a megtámadott ítélet, és különösen a 71. pont olvasatából kitűnik, hogy a Törvényszék a második vitatott határozat tartalmát is elemezte annak megállapítása érdekében, hogy azon kérdés szempontjából, hogy ki kell-e zárni a fellebbező hozzájárulásának kiszámításából a kiegészítő fejlesztési tevékenységeihez kapcsolódó kötelezettségeket, e határozat nem tartalmazott új elemet. Ebből arra következtetek, hogy a Törvényszék szintén e következtetés alapján állapította meg, hogy a második vitatott határozat nem lépett az első vitatott határozat helyébe, hanem azt az IPS-mutató tekintetében módosította.

63. Ennélfogva el kell utasítani a fellebbező azon érvét, amely szerint a Törvényszék a második vitatott határozat címére támaszkodott az annak jogi minősítésére vonatkozó döntés meghozatala érdekében.

2) A jogorvoslati lehetőségek feltüntetésének relevanciájáról

64. El kell utasítani a fellebbező arra alapított érvét is, hogy az FMSA második beszedési értesítésében feltüntették a jogorvoslati lehetőségeket.

65. Anélkül, hogy ebben a szakaszban állást kívánnék foglalni a fellebbező ezen állítással kapcsolatos esetleges menthető tévedéséről, [10] meg kell állapítani egyrészt azt, hogy a valamely szervezet által hozott aktusban szereplő ilyen utalás nem befolyásolhatja egy másik szervezet által korábban hozott jogi aktus minősítését. [11]

66. Másrészt a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy a második vitatott határozat nem e határozat egésze, hanem a jogvita tárgya tekintetében megerősítő jellegű. Ebből a szempontból tehát a jogorvoslati lehetőségeknek az FMSA második beszedési értesítésében való feltüntetése nem volt irreleváns. Egyébként az ítélkezési gyakorlat szerint még egy pusztán megerősítő aktussal szemben is lehet jogorvoslattal élni, ha a megerősített aktus az érintett vonatkozásában nem emelkedett jogerőre. [12] A második beszedési értesítést 2016. június 13-án közölték a fellebbezővel, két hónappal az első értesítés 2016. április 25-én történt közlését követően. Azzal lehetne tehát érvelni, hogy a második vitatott határozatban szereplő, állítólagosan megerősítő elemeket illetően is érdek fűződött a fellebbező jogorvoslati lehetőségekről való tájékoztatásához a második beszedési értesítésben.

[9] Lásd: 2010. január 26-i Internationaler Hilfsfonds kontra Bizottság ítélet (C-362/08 P, EU:C:2010:40, 52. pont).

[10] A fellebbező menthető tévedésére vonatkozó érv a fellebbezés első jogalapja negyedik részének alapjául szolgál. Lásd a jelen indítvány 122. pontját.

[11] Lásd analógia útján: 1990. november 21-i Infortec kontra Bizottság végzés (C-12/90, EU:C:1990:415, 10. pont), amelyben a Bíróság megállapította, hogy az Európai Szociális Alap ügyeiért felelős főosztály levele nem lehetett hatással a Bizottság által korábban elfogadott határozatra.

[12] Abban az esetben ugyanis, ha a megerősített határozat nem emelkedett jogerőre az érintettel szemben, az érintettnek jogában áll megtámadni mind a megerősített, mind pedig a megerősítő határozatot, illetve e határozatok közül az egyiket vagy a másikat. Lásd: 2017. május 31-i DEI kontra Bizottság ítélet (C-228/16 P, EU:C:2017:409, 35. pont).

67. Ezt az érvet ezért el kell utasítani. Meg kell tehát vizsgálni először is a fellebbező megerősítő aktusokra vonatkozó releváns ítélkezési gyakorlattal kapcsolatos érveit, másodszor pedig ezen ítélkezési gyakorlat alkalmazását, annak érdekében, hogy értékelni lehessen a második vitatott határozat „részben megerősítőként” történő jogi minősítését a releváns ítélkezési gyakorlat fényében.

3) A kibocsátójuk saját kezdeményezésére, megerősítő jogi aktusokként elfogadott jogi aktusokról

68. Meg kell állapítani, hogy a jelen ügyben releváns ítélkezési gyakorlat, vagyis a megerősítő aktusokra vonatkozó ítélkezési gyakorlat olyan ügyekben hozott határozatokból ered, amelyeket az esetek többségében egy korábbi jogi aktus felülvizsgálatára irányuló kérelem nyomán hozott megerősítő aktusok ellen nyújtottak be. [13]

69. Nem meglepő tehát, hogy a Törvényszék által a megtámadott ítélet 67–69. pontjában hivatkozott CMB és Christof kontra Bizottság ítélet [14] ilyen esetre vonatkozik. Ez az oka annak is, hogy ezen ítélkezési gyakorlatban gyakran szerepel az a megfontolás, [15] amely szerint „egy aktus megerősítő jellegét vagy annak hiányát nem lehet kizárólag a korábbi, általa megerősített aktushoz viszonyított tartalma alapján értékelni, hanem azt *azon kérelem jellegének* figyelembevételével kell értékelni, *melyre ezen aktus választ képez*”. [16]

70. Az említett ítélkezési gyakorlatban azon szempontok felsorolásán kívül, amelyeknek valamely jogi aktusnak meg kell felelnie ahhoz, hogy „megerősítőnek” minősüljön, [17] azok a megfontolások [18] is szerepelnek, amelyek szerint egyrészt kizárólag új lényeges tények felmerülése indokolhatja a jogerőssé vált korábbi határozat felülvizsgálata iránti kérelem előterjesztését, másrészt pedig, hogy nem minősül új lényeges ténynek az olyan tény, amely nem módosítja lényegesen a felperes azon helyzetét, amely a korábbi, jogerőssé vált határozat elfogadásakor fennállt.

71. Ezen ítélkezési gyakorlat idézett részeire tekintettel azt gondolhatnánk, hogy a megerősítő aktusokra vonatkozó ítélkezési gyakorlat célja a felülvizsgálati kérelem benyújtásának megelőzése, amely a gyakorlatban azzal a hatással járhat, hogy új keresetindítási határidőt keletkeztet a megerősített, jogerőssé vált határozat tekintetében. Ez az ítélkezési gyakorlat tehát csak olyan helyzetekben alkalmazható, amikor az érdekelt kezdeményezi a későbbi jogi aktus elfogadását, így minden későbbi aktus, amelyet a kibocsátó saját kezdeményezésére hozott, a korábbi aktus helyébe lépő új aktusnak minősül. Ami az ilyen új aktust illeti, annak kockázatát, hogy az új keresetindítási határidőt keletkeztessen, az aktus kibocsátójának kell viselnie. Ha ez az érvelés helyes lenne, akkor úgy kellene tekinteni, hogy a második vitatott határozat az első vitatott határozat helyébe lépett.

72. Mindazonáltal először is a pusztán megerősítő jogi aktusokra vonatkozó ítélkezési gyakorlat egyrészt azon a megfontoláson alapul, hogy a keresetindítási határidők, valamint a jogerő célja [19] a jogbiztonság garantálása annak megakadályozása révén, hogy a joghatásokkal bíró uniós aktusokat (különösen a jogerőre emelkedett aktusokat) időbeli korlát nélkül meg lehessen kérdőjelezni,

[13] Lásd többek között: 2004. december 7-i Internationaler Hilfsfonds kontra Bizottság végzés (C-521/03 P, nem tették közzé, EU:C:2004:778, 47. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[14] 2011. szeptember 15-i ítélet (T-407/07, nem tették közzé, EU:T:2011:477).

[15] Lásd a megtámadott ítélet 68. pontját.

[16] Kiemelés tőlem.

[17] Vagyis az új elem hiánya és a címzett helyzete felülvizsgálatának hiánya. Lásd a jelen indítvány 49. pontját.

[18] Ezek a megtámadott ítélet 69. pontjában szerepelnek.

[19] Lásd különösen a 2009. június 29-i Cofra kontra Bizottság ítélet (C-295/08 P, nem tették közzé, EU:C:2009:407, 54. pont).

valamint másrészt a megfelelő igazságszolgáltatás és az eljárásgazdaságosság követelményén.[20] Az olyan aktus, amely valamely korábbi jogi aktus megerősítésére szorítkozik, nem biztosíthatja az érdekeltek számára a megerősített aktus jogszerűségével kapcsolatos vita újbóli megnyitását. Ennélfogva e jogerő nemcsak magára a jogi aktusra vonatkozik, hanem minden későbbi, pusztán megerősítő jellegű jogi aktusra is.[21]

73. A jogbiztonság, a megfelelő igazságszolgáltatás és az eljárásgazdaságosság elvének biztosításához fűződő érdek, amelyen ezen ítélkezési gyakorlat főszabály szerint alapul, nem függ attól a körülménytől, hogy az érdekelt kezdeményezi-e megerősítő jogi aktus elfogadását. A keresetindítási határidők ugyanis közrendi jellegűek. E szabályokat nem a keresettel megtámadható aktusok kibocsátójának javára (vagy kockázatára) vezették be, hanem a jogi helyzetek egyértelműségének és biztonságának biztosítása érdekében.

74. Másodszor, a megerősítő aktusokkal szemben benyújtott keresetek elfogadhatatlanságára vonatkozó ítélkezési gyakorlat olyan helyzetekre történő alkalmazását, amikor nem az érdekelt kezdeményezte a későbbi aktus elfogadását, a Bíróság és a Törvényszék ítéletei is megerősítik.

75. A Bíróság a Portugália kontra Bizottság ítéletben[22] ezt az ítélkezési gyakorlatot alkalmazta abban az esetben, ha az egyedi hatályú eredeti aktust követő aktust annak kibocsátója saját kezdeményezésére fogadta el. Az említett ügyben a fellebbezővel közölt korábbi aktushoz képest a későbbi aktus sem tartalmilag, sem formailag nem módosult. A Bíróság szerint nyilvánvaló tehát, hogy a későbbi aktus pusztán megerősítő jellegű volt.

76. A Törvényszék a maga részéről több ítéletben kimondta, hogy *valamely jogi aktust akkor kell a helyzet felülvizsgálatát követően elfogadottnak tekinteni, ami kizárja a határozat megerősítő jellegét*, ha e jogi aktust az érdekelt kérelmére, *vagy a megalkotójának a saját kezdeményezésére fogadták el olyan lényeges elemek alapján, amelyeket a korábbi jogi aktus elfogadásakor nem vettek figyelembe.*[23]

77. Úgy tűnik, hogy a Törvényszék által követett megközelítés megfelel a Mengozzi főtanácsnok Internationaler Hilfsfonds kontra Bizottság ügyre[24] vonatkozó indítványában kifejtett megközelítésnek. Álláspontja szerint ugyanis egyrészt a Bíróság ítélkezési gyakorlatának jelentős részéből az következik, hogy egy aktus pusztán megerősítő jellege kizárólag az általa megerősített korábbi aktusra vonatkozó új elem, vagy pontosabban új lényeges körülmény hiányából származik, másrészt pedig kizárólag egy új (lényeges) tény vagy elem felmerülése indokolja egy jogerőre emelkedett korábbi határozat közigazgatási szerv általi felülvizsgálatát.[25]

[20] Lásd ebben az értelemben: 2018. november 15-i Észtország kontra Bizottság ítélet (C-334/17 P, nem tették közzé, EU:C:2018:914, 51. pont).

[21] Lásd: 2007. október 18-i Bizottság kontra Parlament és Tanács ítélet (C-299/05, EU:C:2007:608, 28–30. pont).

[22] 2017. május 17-i Portugália kontra Bizottság ítélet (C-337/16 P, EU:C:2017:381, 6., 48. és 51. pont).

[23] Lásd: 2014. november 13-i Spanyolország kontra Bizottság ítélet (T-481/11, EU:T:2014:945, 36. pont); 2017. március 24-i Észtország kontra Bizottság ítélet (T-117/15, EU:T:2017:217, 60. pont); 2018. június 28-i TL kontra EAB végzés (T-452/17, nem tették közzé, EU:T:2018:418, 28. pont).

[24] C-362/08 P, EU:C:2009:553.

[25] Lásd: Mengozzi főtanácsnok Internationaler Hilfsfonds kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványa (C-362/08 P, EU:C:2009:553, 150., 154. és 155. pont). Lásd ebben az értelemben újabban: 2021. január 21-i Németország kontra Esso Raffinage ítélet (C-471/18, EU:C:2013:48, 98. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

78. Harmadszor, az olyan jogi aktus, amely nem tartalmaz lényeges új elemet, nem minősíthető „megerősítőnek”, ha a releváns szabályozási háttér az érdekelt számára jogot biztosít arra, hogy további feltételek nélkül új kérelmet vagy felülvizsgálati kérelmet terjesszen elő.[26] Ugyanígy valamely jogi aktus nem minősíthető „megerősítőnek”, ha a releváns szabályozási háttér arra kötelezi az eredeti aktus kibocsátóját, hogy saját kezdeményezésére rendszeresen felülvizsgálatot végezzen.[27] E két esetben az eredeti aktus kibocsátója köteles felülvizsgálni e jogi aktust, és nem állíthatja, hogy e felülvizsgálat eredménye nem minősül új jogi aktusnak, amely mind a jogi aktus egészét, mind annak egyik elemét illetően keresettel megtámadható.

79. Ehhez hasonlóan, valamely jogsértő aktus visszavonása megengedett, feltéve, hogy e visszavonás észszerű határidőn belül történik, és hogy figyelemmel vannak arra, hogy az érdekelt milyen mértékben bízhatott az aktus jogszerűségében.[28] Ha valamely aktust adott esetben az ilyen visszavonást követően fogadnak el, ez az aktus keresettel megtámadható, és az nem korlátozódik azon elemekre, amelyek a későbbi aktust megkülönböztetik a visszavont aktustól.

80. Ezzel szemben, e három eset kivételével,[29] amennyiben a korábbi aktushoz képest fennálló új lényeges elem hiányzik, a későbbi aktus megerősítő aktusnak minősül. Nincs jelentősége annak, hogy a későbbi aktust annak kibocsátója saját kezdeményezésére fogadja el.

81. A fentiekre tekintettel el kell utasítani a fellebbező által láthatóan megfogalmazott azon érvet, amely szerint a második vitatott határozatot nem lehet „megerősítő aktusnak” minősíteni azon az alapon, hogy azt nem a felülvizsgálati kérelemre válaszul fogadták el. Az új lényeges elem fennállása teszi lehetővé ugyanis annak kizárását, hogy valamely jogi aktus megerősítő jellegű lenne. A megerősítő jellegű aktusokra vonatkozó releváns ítélkezési gyakorlatra alapított ezen megfontolás fényében kell értékelni a fellebbező második vitatott határozat és az első vitatott határozathoz fűződő kapcsolata jogi minősítésére vonatkozó érvének megalapozottságát.

4) A második vitatott határozat és a két vitatott határozat közötti kapcsolat jogi minősítéséről

82. A Bíróság kérdésére válaszolva az ESZT jelezte, hogy a második vitatott határozatban elvégzett korrekció az eredeti számítás keretében elkövetett nem szándékos hiba kiküszöbölésére vonatkozott. Pusztán a „számítási eszköz programozásában elkövetett” elírásról van szó. Ezenkívül e hiba kijavítása semmilyen hatással nem volt arra a kérdésre, hogy a fellebbező hozzájárulásának kiszámításából ki kell-e zárni a kiegészítő fejlesztési tevékenységeihez kapcsolódó kötelezettségeket.

[26] Lásd: 2010. január 26-i Internationaler Hilfsfonds kontra Bizottság ítélet (C-362/08 P, EU:C:2010:40, 57. és 59. pont).

[27] Lásd analógia útján: 2007. január 18-i PKK és KNK kontra Tanács ítélet (C-229/05 P, EU:C:2007:32, 103. pont). Lásd még: Kokott főtanácsnok PKK és KNK kontra Tanács ügyre vonatkozó indítványa (C-229/05 P, EU:C:2006:606, 91. pont).

[28] Lásd: 2012. október 18-i Jager & Polacek kontra OHIM ítélet (C-402/11 P, EU:C:2012:649, 59. pont). Lásd még: Evonik Degussa kontra Bizottság ügyre vonatkozó indítványom (C-162/15 P, EU:C:2016:587, 183. pont).

[29] A jelen ügy egyik esetkörbe sem tartozik. Először is ugyanis a második vitatott határozatot az ESZT saját kezdeményezésére hozta meg. Másodszor, semmi nem enged arra következtetni, hogy az ESZT köteles volt az első vitatott határozatot követően jogi aktust elfogadni a 2016. évi hozzájárulások kiszámítása érdekében. Amint az magából a második vitatott határozatból is kitűnik, a 806/2014 rendelet 70. cikkének (2) bekezdése értelmében az ESZT „minden évben” kiszámítja az egyéni hozzájárulásokat. Az első vitatott határozat, amely a 2016. évre vonatkozott, önmagában elegendő volt a fellebbező ezen évre vonatkozó előzetes hozzájárulásai összegének megállapításához. Végül harmadszor, semmi nem utal arra, hogy az ESZT az első vitatott határozatot jogellenes jellege miatt visszavonta volna, és hogy ennélfogva a második vitatott határozat annak helyébe lépett volna.

83. Ez a megközelítés megfelel a Törvényszék által a megtámadott ítéletben elfogadott megközelítésnek, amely szerint a második vitatott határozat egyrészt „kiigazította” az első vitatott határozatban megállapított hozzájárulási összegeket, másrészt pedig részben megerősítő jellegű a kiegészítő fejlesztési tevékenységekre vonatkozó jogvita tárgya tekintetében.

84. Ezzel szemben a fellebbező azt állítja, hogy a második vitatott határozat új elemeken, nevezetesen egy IPS-mutató módosított értékelésén alapul, tehát nem egy egyszerű számítási hiba kijavításának minősül. [30]

85. E tekintetben, függetlenül az eredeti aktusban szereplő „hiba” nem szándékos jellegétől és annak súlyosságától, az az aktus, amellyel a közigazgatási szerv e hiba kijavítását célozza, nem kerülheti el az annak megállapítására irányuló vizsgálatot, hogy az eredeti aktushoz képest a későbbi aktus pusztán megerősítő jellegű-e. Valamely eredeti aktus kijavítása ugyanis olyan aktus elfogadását jelenti, amely potenciálisan új és lényeges elemet tartalmaz. Amint azt Kokott főtanácsnok [31] egy fordítási hiba kijavításával összefüggésben megjegyezte, tökéletesen elképzelhető ugyanis, hogy valamely hiba kijavítása ürügyén egy korábbi, határozati jelleget öltő jogi aktus tartalma teljesen eltér az eredeti határozatétól.

86. Ebben az összefüggésben valamely elemet akkor is „újnak” kell minősíteni, ha az a korábbi jogi aktus elfogadásakor nem létezett, és akkor is, ha olyan elemről van szó, amely már létezett a korábbi jogi aktus elfogadásakor, de amelyet bármely oknál fogva – ideértve az ezen utóbbi jogi aktus megalkotójának a hanyagságát is – ezen elfogadáskor nem vettek figyelembe. [32] A lényeges jelleg megállapításához az szükséges, hogy az elem képes legyen arra, hogy jelentős mértékben módosítsa a fellebbező korábbi, későbbi jogerőre emelkedett határozat elfogadásakor fennálló helyzetét. [33]

87. Így egyrészt nyilvánvaló, hogy a második vitatott határozat új elemet tartalmaz az első vitatott határozathoz képest, mivel a második vitatott határozatban használt IPS-mutató értéke eltér az első vitatott határozatban alkalmazott IPS-mutatóétól.

88. Másrészt, ami az ily módon meghatározott új elem lényeges jellegét illeti, a Bíróság a Pracsis és Conceptexpo Project kontra Bizottság és az EACEA végzésben [34] kiemelte, hogy ha az egyik ajánlattevő részére az ajánlati felhívásból következő eljárás keretében adott pontszámot érintő számítási hiba kijavítása e pontszám megemeléséhez vezet, anélkül hogy megváltoztatná ezen ajánlattevő ajánlatának besorolását, az nem tekinthető úgy, hogy az ajánlattevő helyzete lényegesen módosult. Következésképpen a Bíróság megállapította, hogy az a határozat, amellyel e korrekciót elvégezték, pusztán megerősítő jellegű.

89. Ugyanakkor meg kell jegyeznem, hogy az e végzés alapjául szolgáló ügyben a hibának a későbbi aktusban elvégzett kijavítása nem vezetett az eredeti aktus által megállapított és az ezen aktus rendelkező részében megjelölt eredmény módosulásához. Ezzel szemben a jelen ügyben az ESZT előzetes hozzájárulásokat megállapító határozatai olyan számítást tartalmaznak, amelynek hatásai nemcsak a hozzájárulás megfizetésére irányuló kötelezettség megvalósulásában, hanem e

[30] Lásd a jelen indítvány 50. pontját.

[31] Kokott főtanácsnok Olaszország kontra Bizottság egyesített ügyekre vonatkozó indítványa (C-138/03, C-324/03 és C-431/03, EU:C:2005:387, 66. pont).

[32] Lásd újabban: 2018. június 28-i TL kontra EAB végzés (T-452/17, nem tették közzé, EU:T:2018:418, 29. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

[33] Lásd: 2018. november 15-i Észtország kontra Bizottság ítélet (C-334/17 P, nem tették közzé, EU:C:2018:914, 47. pont).

[34] Lásd: 2019. április 11-i végzés (C-794/18 P, nem tették közzé, EU:C:2019:305, a főtanácsnok által képviselt és a Bíróság által követett álláspont 8. pontja).

hozzájárulás összegében is kifejezésre jutnak. Mivel ezt az összeget a második vitatott határozat elfogadását követően módosították, meg kell állapítani, hogy e határozat új, lényeges jellegű elemet tartalmaz.

90. A megtámadott ítélet tanulmányozása alapján ez a megállapítás nem teljesen idegen az annak alapjául szolgáló érveléstől. A Törvényszék először ugyanis a megtámadott ítélet 71. pontjában megjegyezte, hogy a fellebbező hozzájárulása kiigazításának a második vitatott határozatban jóváhagyott meghatározása szükségessé tette e hozzájárulás újbóli kiszámítását. A Törvényszék ugyanakkor ezt követően megállapította, hogy e határozat részlegesen megerősítő jellegű, következésképpen ezen új számítás nem keletkeztetett új keresetindítási határidőt az első vitatott határozatban már megállapított másik számítási elem vitatása tekintetében.

91. Ilyen körülmények között azt kell még meghatározni, hogy a későbbi aktus lehet-e részben megerősítő jellegű, és adott esetben ez milyen következményekkel jár az eredeti aktus elleni keresetindítási határidőt illetően.

5) A későbbi aktus részleges megerősítő jellegéről

92. A Törvényszék a Paroc kontra OHIM (INSULATE FOR LIFE) ítéletében[35] először is megállapította, hogy annak meghatározása, hogy a második határozat az első határozat puszta megerősítésének tekinthető-e, és ha igen, *milyen mértékben*, előzetes feltételként az említett határozatokhoz vezető jogvitákra vonatkozó adatok azonosítását igényli. Miután jelezte, hogy a későbbi határozat az egyik eleme tekintetében megerősítő, amely önmagában elegendő az eredeti határozatban megállapított eredmény eléréséhez, a Törvényszék úgy ítélte meg, hogy nem szükséges megvizsgálni, hogy *ez a megerősítő jelleg kiterjed-e az első határozat valamennyi elemére*.

93. Ebből azt a következtetést vonom le, hogy ebben az ítéletben a Törvényszék nem zárta ki, hogy egy későbbi aktus részben megerősítő jellegű lehet, anélkül azonban, hogy pontos szempontot határozott volna meg megerősítő jellege terjedelmének megállapításához. Meg kell vizsgálni, hogy a Bíróság ugyanezt a megközelítést követi-e, adott esetben pedig azt, hogy ilyen feltételek levezethetők-e ítélkezési gyakorlatából.

i) A Brembati kontra Bizottság ítélet

94. A Brembati kontra Bizottság ítélet[36] alapjául szolgáló ügyben a Bizottság azon érvének alátámasztására, miszerint a későbbi aktus ellen benyújtott kereset elfogadhatatlan, azt állította, hogy ezen aktus részben megerősítő jellegű, és mivel nem változtatja meg a megerősített aktusban meghatározott objektív jogi helyzetet, nem tekinthető ez utóbbitól eltérőnek.

95. Ezen állítással kapcsolatban rá kell mutatni, hogy ezen ügy tárgya egy két keresetre vonatkozó egyesített eljárás volt, amelyet két határozattal szemben indítottak meg: az egyik egy hallgatólagos elutasító határozat volt, amely abból eredt, hogy a Bizottság hallgatott egy közigazgatási határozattal szembeni fellebbezést illetően, amely egyrészt a felperes (aki az A4 besorolási fokozat 5. fizetési fokozatába való felvételét kérte az előléptetése szerinti A4 besorolási fokozat 4. fizetési fokozata helyett) besorolását, másrészt pedig a besorolási és fizetési fokozatban eltöltött

[35] 2011. február 8-i Paroc kontra OHIM (INSULATE FOR LIFE) ítélet (T-157/08, EU:T:2011:33, 32. és 40. pont). Kiemelés tőlem.

[36] 1970. július 9-i Brembati kontra Bizottság ítélet (59/69 és 71/69, nem tették közzé, EU:C:1970:70, 626. o. a Bizottság érveléséhez, továbbá 4. és 5. pont).

szolgálati idejét érintette, a másik pedig egy későbbi határozat, amely szintén a felperes besorolására és szolgálati idejére vonatkozott. A Bizottság szerint a második határozat kizárólag a felperes A4 besorolási fokozat 4. fizetési fokozatába való előléptetése hatálybalépésének időpontját módosította, és az e határozat ellen irányuló kereset elfogadhatatlan.

96. Ítéletében a Bíróság először is elfogadhatónak nyilvánította a későbbi határozattal szemben benyújtott keresetet, jelezve, hogy e határozat, anélkül hogy a felperes panaszainak eleget tett volna, bizonyos tekintetben módosította a besorolási és fizetési fokozatban eltöltött szolgálati idejét.[37] Ezt követően a két kereset vizsgálata alapján a Bíróság megsemmisítette a két vitatott határozatot annyiban, amennyiben azok az előléptetése időpontjában a fizetési fokozatban eltöltött szolgálati idő hiányában megtagadták a felperes A4 besorolási fokozat 5. fizetési fokozatába való besorolását.

97. Az ezen ítélet alapjául szolgáló érvelés illusztrálása érdekében azt javaslom, hogy azt a Gand főtanácsnok által ismertetett indítvány[38] fényében értelmezzük.

98. Indítványában a főtanácsnok azt is javasolta a Bíróságnak, hogy utasítsa el a Bizottság által felhozott elfogadhatatlansági kifogást, mivel úgy ítélte meg, hogy „[a]nnak megállapítása, hogy a második határozat részben megerősíti az elsőt, annak elismerését jelenti, hogy részben módosíthatja azt. Ami nem változik, az a besorolási fokozatba való előléptetés […] és a fizetési fokozatba történő besorolás; a módosítás tárgya az előléptetés hatálybalépésének időpontja, és következésképpen a fizetési fokozatban eltöltött szolgálati idő; márpedig éppen ezt a szolgálati időt vitatták. Valójában tehát az első kereset vált okafogyottá. Ezzel szemben a második határozat, amely az elsődlegesen vitatott pontban az első helyébe lép, teljes mértékben képezheti fellebbezés tárgyát.”[39]

99. Jóllehet az első határozat megtagadta a felperestől az általa kért besorolást, és a második határozat – anélkül, hogy érintette volna a besorolásra vonatkozó elutasítást – „bizonyos tekintetben módosította a besorolási és fizetési fokozatban eltöltött szolgálati idejét”, a Bíróság nem ismerte el a későbbi aktus részben megerősítő jellegét. Éppen ellenkezőleg, a Bíróság azzal az indokkal semmisítette meg a két határozatot, hogy azok elutasították a felperes által kért besorolást.

100. Ebből azt a következtetést vonom le, hogy a Bíróság számára a fellebbező előléptetéséből következő besorolás, ezen előléptetés hatálybalépésének időpontja, valamint a besorolási és fizetési fokozatban eltöltött szolgálati idő egymástól függő elemeknek minősülnek, amelyek együttesen határozták meg a fellebbező jogi helyzetét, így ezen elemek egyikének valamely későbbi aktus általi módosítása nem vezethetett ahhoz, hogy más tényezőket is megerősítettnek tekintsenek.

101. Ezen érvelés jelen ügyben vitatott határozatokra való alkalmazása a második vitatott határozat „részben megerősítő” aktuskénti minősítésének elutasításához vezetne.

102. Ugyanis sem az IPS-mutatót, sem az intézmény kötelezettségeinek összegét nem lehet elszigetelten figyelembe venni. Kizárólag e tényezők összességének figyelembevétele esetén határozható meg az előzetes hozzájárulás teljes összege. Ez annál is inkább igaz, mivel a vitatott

[37] 1970. július 9-i Brembati kontra Bizottság ítélet (59/69 és 71/69, nem tették közzé, EU:C:1970:70, 4. pont).

[38] Gand főtanácsnok Brembati kontra Bizottság egyesített ügyekre vonatkozó indítványa (59/69 és 71/69, nem tették közzé, EU:C:1970:56).

[39] Gand főtanácsnok Brembati kontra Bizottság egyesített ügyekre vonatkozó indítványa (59/69 és 71/69, nem tették közzé, EU:C:1970:56, 2. pont).

határozatokat illetően, amint azt a fellebbező előadja, az ESZT nem közli a számítás szakaszait, és nem magyarázza meg a fellebbező vonatkozásában megállapított számok eredetét. Az ESZT azt állítja, hogy az előzetes hozzájárulásokat többek között a maguk az intézmények által a nemzeti szanálási hatóságoknak szolgáltatott adatok alapján, az ESZT által kidolgozott és szolgáltatott bevallási formanyomtatvány útján határozzák meg. Ugyanakkor, amint az a jelen ügyből kitűnik, az IPS-mutató nem közvetlenül a fellebbező által szolgáltatott adat.

ii) A Bizottság kontra Parlament és Tanács ítélet

103. Azt a következtetést, amely szerint el kell utasítani a második vitatott határozat „részleges megerősítő" jellegűkénti minősítését, alátámasztja a megerősítő aktusokra vonatkozó ítélkezési gyakorlat is, amennyiben az a normatív jellegű aktusokkal összefüggésben alakult ki.

104. Mindenekelőtt azonban meg kell határozni, hogy ez az ítélkezési gyakorlat közvetlenül vagy analógia útján alkalmazható-e az egyedi aktusokra. Ezt a kérdést ugyanis a felek megvitatták az első jogalap második részével összefüggésben, amelyet a fellebbező másodlagosan terjesztett elő.[40]

105. A fellebbező próbál hivatkozni erre az ítélkezési gyakorlatra, különösen a Bizottság kontra Parlament és Tanács ítéletre,[41] amely szerint „[ha] a rendelet valamelyik rendelkezése módosul, újra lehetőség nyílik kereset indítására nemcsak kizárólag e rendelkezés, hanem az összes, akár nem módosított rendelkezés ellen is, amelyek egységes egészet alkotnak vele". Az ESZT úgy véli, hogy az említett ítélkezési gyakorlat a jelen ügyben nem alkalmazható. Az ezen ítélet 30. pontjában szereplő „viszont" kifejezésből azt a következtetést vonja le, hogy a Bíróság által a normatív jellegű aktusokkal összefüggésben megfogalmazott megfontolások nem ültethetők át az egyedi aktusokra.

106. Ugyanakkor először is meg kell jegyezni, hogy az ESZT állításával ellentétben a „viszont" kifejezést nem az egyedi aktusok és a normatív aktusok közötti különbségtételre használták, hanem arra, hogy különbséget tegyenek egyfelől az abban az esetben alkalmazandó elv között, amikor az érintett jogi aktusok megerősítő aktusok (ezen ítélet 29. pontja), másfelől pedig az abban az esetben alkalmazandó elv között, amikor ezen aktusok nem rendelkeznek ilyen jelleggel (az említett ítélet 30. pontja).

107. Másodszor, ugyanebben az ítéletben a Bíróság kimondta, hogy az a megoldás, amely szerint egy pusztán megerősítő aktussal szemben nincs helye jogorvoslatnak, érvényes mind az egyedi aktusokra, mind pedig az olyan normatív jellegű aktusokra, mint például a rendelet.[42] Úgy tűnik tehát, hogy maga a Bíróság kezelte hasonlóan az egyedi jogi aktusokat és a normatív jellegű aktusokat.

108. Harmadszor, úgy vélem, hogy figyelemmel arra, hogy a jelen ügyben vitatott határozatokat a kibocsátójuk saját kezdeményezésére hozták, a normatív aktusokkal összefüggésben kialakított ítélkezési gyakorlat még inkább releváns. A normatív aktusokat ugyanis főszabály szerint szintén saját kezdeményezésre hozzák meg. Megjegyzem, hogy maga az ESZT hivatkozott a normatív

[40] Lásd továbbá a jelen indítvány 119. pontját.

[41] 2007. október 18-i ítélet (C-299/05, EU:C:2007:608, 30. pont).

[42] Lásd: 2007. október 18-i Bizottság kontra Parlament és Tanács ítélet (C-299/05, EU:C:2007:608, 15. és 29. pont).

jogi aktusokkal összefüggésben hozott ítéletre, vagyis az Egyesült Királyság kontra Bizottság ítéletre,[43] azon érvének alátámasztására, amely szerint a megerősítő aktusokra vonatkozó ítélkezési gyakorlat alkalmazandó a kibocsátók saját kezdeményezésére hozott aktusokra.[44]

109. Így a normatív aktusokkal összefüggésben kialakított ítélkezési gyakorlatból levonható tanulságok vezérelhetik a fellebbező azon érve megalapozottságának vizsgálatát, amely szerint a második vitatott határozat nem részlegesen megerősítő jellegű.

110. Mivel az előzetes hozzájárulás kiszámítása egyik elemének módosítása e hozzájárulás teljes összegének módosítását eredményezi, és mivel kizárólag azzal a feltétellel lehet meghatározni e hozzájárulás teljes összegét, ha figyelembe veszik az előzetes hozzájárulás kiszámításának valamennyi elemét, meg kell állapítani, hogy e számítás valamennyi eleme az ebből következő teljes összeggel együtt a jelen indítvány 104–108. pontjában vizsgált ítélkezési gyakorlat értelmében vett „egységes egésznek” minősül. Következésképpen az előzetes hozzájárulás kiszámítása egyik elemének módosítása, mint amilyen az IPS-mutató is, új keresetindítási határidőt keletkeztet, nemcsak ezen elem vitatására, hanem minden olyan elem vitatására vonatkozóan is, amely – még ha nem is módosították – ezzel egységes egészet alkot, ideértve a fellebbező kötelezettségeire vonatkozó kérdést is.

6) A jelen ügy értékelése

111. A fenti megfontolások fényében úgy vélem, hogy az első jogalapnak a második vitatott határozat és az első vitatott határozathoz fűződő kapcsolata téves jogi minősítésén alapuló első része megalapozott. Ami azt a kérdést illeti, hogy ki kell-e zárni a fellebbező hozzájárulásának kiszámításából a kiegészítő fejlesztési tevékenységeihez kapcsolódó kötelezettségeket, a második vitatott határozat nem megerősítő jellegű. Ennélfogva a fellebbező keresete keretében jogosult volt e pontot, valamint az előzetes hozzájárulás teljes összegét vitatni.

112. Mindenekelőtt e következtetés azon, a Bíróság által ítélkezési gyakorlatában megállapított feltételek alkalmazásából ered, amelyeknek valamely aktusnak meg kell felelnie ahhoz, hogy „megerősítőnek” lehessen minősíteni. Mivel kizárólag azzal a feltétellel lehet meghatározni e hozzájárulás teljes összegét, ha figyelembe veszik az előzetes hozzájárulás kiszámításának valamennyi elemét, így ezen elemek egyikének módosítása egy későbbi határozatban nem eredményezi a többi elem megerősítését.[45]

113. Ezt követően az említett következtetés és a normatív aktusokkal összefüggésben kialakított ítélkezési gyakorlatból levonható tanulságok vezérelhetik a fellebbező azon érve megalapozottságának vizsgálatát, amely szerint a második vitatott határozat nem részlegesen megerősítő jellegű. E számítás valamennyi eleme az ebből következő teljes összeggel együtt a fent hivatkozott ítélkezési gyakorlat értelmében vett „egységes egésznek” minősül.[46]

114. Ezt követően pontosítani kell, hogy a megfelelő igazságszolgáltatás elvéhez és a pergazdaságosság elvéhez fűződő érdek szempontjából, amelyen a megerősítő aktusokra vonatkozó ítélkezési gyakorlat alapul,[47] adott esetben célszerű lehet elismerni valamely későbbi

[43] 2012. november 29-i ítélet (C-416/11 P, nem tették közzé, EU:C:2012:761, 33. pont).

[44] Lásd a jelen indítvány 68–77. pontját.

[45] Lásd a jelen indítvány 102. pontját.

[46] Lásd a jelen indítvány 109. és 110. pontját.

[47] Lásd a jelen indítvány 72. pontját.

aktus részlegesen megerősítő jellegét. Márpedig ez az ítélkezési gyakorlat is a jogbiztonság elvén alapul. Az EUMSZ 263. cikk és az e rendelkezésben meghatározott határidő, valamint az említett ítélkezési gyakorlat alapjául szolgáló egyéb érdekek hatékony érvényesülésének biztosítása nem veszélyeztetheti sem ezt az elvet, sem a hatékony bírói jogvédelemhez való jogot. A jelen indítványban ismertetett elemzésem alapjául szolgáló érvelés, amely a Brembati kontra Bizottság ítéleten,[48] illetve a Bizottság kontra Parlament és Tanács ítéleten[49] alapul, ezen elv és e jog tiszteletben tartásának biztosítására irányul.

115. Végül a teljesség kedvéért megjegyzem, hogy a fenti megfontolás megkérdőjelezése érdekében nem lehet a jogvita megtámadott ítéletben meghatározott tárgyára hivatkozni a fellebbezővel szemben.

116. A Törvényszék szerint a jogvita tárgya az a kérdés, hogy a fellebbező hozzájárulásának kiszámításából ki kell-e zárni a kiegészítő fejlesztési tevékenységeihez kapcsolódó kötelezettségeket. Úgy tűnik, hogy a Törvényszék a jogvita ily módon meghatározott tárgyát egyrészt nem a második vitatott határozatra vonatkozónak tekintette, és másrészt elválasztotta a 2016. évi előzetes hozzájárulás teljes összegétől.

117. Kétségtelen, hogy a Törvényszékhez benyújtott keresetében a fellebbező lényegében arra hivatkozott, hogy az ESZT figyelmen kívül hagyta a releváns jogi keretet, amennyiben a kiegészítő fejlesztési tevékenységeket nem részesítették előnyben.[50]

118. Márpedig a Törvényszék elé terjesztett keresetében a fellebbező – amint az a megtámadott ítélet 31. pontjából kitűnik – „az [ESZT] azon [határozatának megsemmisítését kérte], amely […] éves hozzájárulására vonatkozik”, kifejtve, hogy „az ESZT átfogó határozatáról” van szó, és hogy e határozatot „az ESZT második [vitatott] határozata által kialakított formájában” vitatja, vagyis „az ESZT végleges határozatát, annak végleges változatában”. Nem csupán az első vitatott határozatban megállapított összeget, illetve a vitatott határozatokban szereplő összegek közötti különbséget vitatta, hanem a hozzájárulásnak a második vitatott határozatban szereplő teljes összegét.

2. A második, harmadik és negyedik részről

119. Az első jogalap második részét a fellebbező másodlagosan terjesztette elő arra az esetre, ha a Bíróság megcáfolná (nem támogatná) az első rész alátámasztása érdekében előadott érvelést, amely szerint a második vitatott határozat az első vitatott határozat helyébe lépett. E tekintetben a fellebbező a normatív aktusokkal összefüggésben kialakított ítélkezési gyakorlatra hivatkozik.

120. Márpedig, figyelemmel az első jogalap első részére vonatkozó elemzésemre, a második részt nem szükséges megvizsgálni. Mindenesetre ezen elemzés keretében már állást foglaltam a fellebbező által hivatkozott ítélkezési gyakorlat relevanciájáról.[51]

[48] 1970. július 9-i Brembati kontra Bizottság ítélet (59/69 és 71/69, nem tették közzé, EU:C:1970:70).

[49] 2007. október 18-i Bizottság kontra Parlament és Tanács ítélet (C-299/05, EU:C:2007:608).

[50] Egyébiránt megjegyzem, hogy a második jogalap keretében a fellebbező arra hivatkozik, hogy a második vitatott határozat tekintetében is felhozott jogalapokat. Márpedig egyrészt azok a példák, amelyekre a fellebbező annak alátámasztására hivatkozik, hogy felhozott ilyen jogalapokat, a Törvényszékhez benyújtott keresetnél későbbi beadványaira vonatkoznak. Másrészt mindenesetre úgy tűnik, hogy a fellebbező nem állítja, hogy e jogalapok kívül állnak a jogvitának a keresetében meghatározott tárgyán.

[51] Lásd a jelen indítvány 104–109. pontját.

121. A másodlagosan előterjesztett harmadik részben a fellebbező arra hivatkozik, hogy még ha feltételezzük is, hogy a második vitatott határozat az első vitatott határozat módosítására szorítkozik anélkül, hogy új keresetindítási határidőt állapított volna meg e határozat tekintetében, a Törvényszék tévesen tekintette az említett határozattal szemben benyújtott keresetet elkésettnek. E tekintetben hangsúlyozza, hogy a keresetindítási határidő soha nem kezdődött el, mivel soha nem ismerte meg pontosan a vitatott határozatok tartalmát és indokait.

122. A negyedik részben, amelyre szintén másodlagosan hivatkozik, a fellebbező azt állítja, hogy a bizalomvédelem elvére és a menthető tévedésre tekintettel a keresetindítási határidőt tiszteletben tartották.

123. Ugyanakkor, tekintettel arra, hogy az első jogalap első részére vonatkozó elemzésemből kitűnik, hogy a Törvényszék tévesen állapította meg, hogy a második vitatott határozat részlegesen megerősítő jellegű, nem szükséges megvizsgálni az első jogalap harmadik és negyedik részét, amelyekben a fellebbező arra hivatkozik, hogy még ha a Bíróság úgy is ítélné meg, hogy a második vitatott határozat és az első vitatott határozathoz fűződő kapcsolatának a Törvényszék által a megtámadott ítéletben elvégzett minősítése helyes volt, keresetét nem nyújtotta be elkésetten az első vitatott határozat vonatkozásában.

B. A második jogalapról

124. Második jogalapjával a fellebbező arra hivatkozik, hogy a Törvényszék tévesen alkalmazta a jogot, és megsértette az Európai Unió Alapjogi Chartája 47. cikkének második bekezdésében biztosított meghallgatáshoz való jogát, amikor úgy tekintette, hogy a fellebbező nem hozott fel semmilyen jogalapot vagy érvet a második vitatott határozattal szemben.

125. Tekintettel arra, hogy azt javaslom, hogy a Bíróság adjon helyt az első jogalap első részének, és e rész elfogadása elegendő a megtámadott ítélet teljes egészében történő hatályon kívül helyezéséhez, nem szükséges megvizsgálni a második jogalap megalapozottságát.

VII. Végkövetkeztetés

126. A fentiek fényében úgy vélem, hogy a fellebbező által az első fellebbezési kérelem alátámasztására felhozott első jogalap első része megalapozott, és annak helyt kell adni. Ennélfogva azt javaslom, hogy a Bíróság helyezze hatályon kívül az Európai Unió Törvényszéke 2019. június 26-i NRW. Bank kontra ESZT ítéletét (T-466/16, nem tették közzé, EU:T:2019:445), és az ügyet érdemi határozathozatal céljából utalja vissza a Törvényszék elé, a költségekről pedig jelenleg ne határozzon.